

БЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ И НАУКЕ

Пријемни испит
за филолошке гимназије и одељења
ТЕСТ ИЗ МАЂАРСКОГ ЈЕЗИКА
2014/15

FELVÉTELI TESZT
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOMBÓL
2014/15.

REŠENJA

JAVÍTÓKULCS

1. Az alábbi szövegek Simon Márton *Polaroidok* című kötetének 6. oldaláról származnak. Olvasd el őket, majd válaszolj a kérdésekre!

9 pont

146. Semmi olyat nem keresek, mi létezik.
003. A kerti út kövein az ajtóig 237 falevél.
068. Albatrosz gyomrában öngyújtók.
341. Emberkéz alkotta sötétség.
075. Most nem látnak.
097. Ahogy az ablakból kiesett
macskában aztán élete végéig
a hat emeletnyi zuhanás.
125. Pince eladó.

Súgó: a polaroid egy fotográfiában használatos képrögzítési eljárás neve. Lényege, hogy a laboratóriumi munka elkerülésével, azonnal kész képet ad a felhasználónak.

a) Milyen állatok jelennek meg a szövegekben? Kérjük, írd ki ezeket! **1 pont**
Macska, albatrosz.
0.5 pont is adható.

b) Hogy nevezzük azt a mesetípust, amelynek állatszereplői vannak? **1 pont**
Állatmese, fabula.

c) Nevezz meg legalább két olyan olvasmányt, amelyben állatok szerepelnek! **2 pont**
Súgó: A szerzőt és a művet is kérjük megnevezni.
1 pont is adható.

d) Válassz ki a mondatok közül egyet, és értelmezd öt–tíz mondatban!
Tetszőleges megoldások. **5 pont**

2. Válaszolj a kérdésekre a Búspoéták blog rajzával kapcsolatban! **7 pont**

Nemzeti dal

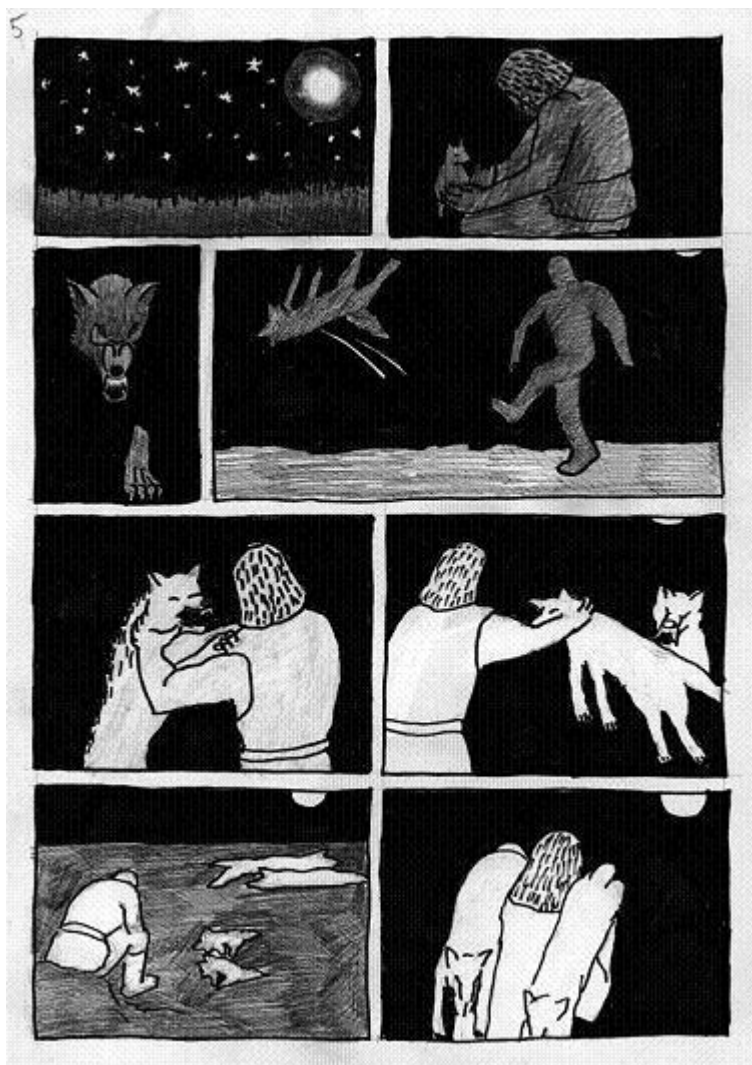
a) Ki látható a képen? **1 pont**
Petőfi Sándor

b) Nevezz meg legalább három művet a képen látható szerzőtől! **3 pont**
Részpontszám is adható. 2 jó megoldás: 1 pont. Pl.
Szülőföldemen, János vitéz, A Tisza stb.

c) Ki volt szerelmi költészetének múzsája? **1 pont**
A felesége, Szendrey Júlia (Prielle Kornélia, Csapó Etelke, Mednyánszky Berta).

d) Melyik verse kapcsolódik egyik legfontosabb történelmi eseményünkhöz? **1 pont**

c) Melyik híres szerzőtársával levelezett? **1 pont**

3. Válaszolj a kérdésekre Vojnich Erzsébet rajzaival kapcsolatban! 8 pont

a) Melyik szerző melyik művének képregény-változata látható kérdésünk illusztrációjaként?

Arany János: Toldi 2 pont

b) Mi a feldolgozás kiindulópontjául szolgáló szöveg műfaja?

Elbeszélő költemény 1 pont

c) Nevezd meg a mű két mellékszereplőjét!

Bence, cseh vitéz, Nagy Lajos stb. 2 pont

d) Milyen műfajban alkotott még a szerző?

Súgó: Egy vagy több műfajt is megnevezhetsz

Ballada, elégia, dal stb. – Arany János bármelyik műfaja elfogadható. 3 pont

4. Alább megtalálod Csukás István legújabb kötetének fülszövegét. Olvasd el, majd válaszolj a kérdésekre!

7 pont

Pram-pram-prarára-prararáram!

A rettenetes Riminyák tanár úr üres osztályterembe érkezik – ugyanis az iskolai rezesbanda lelépett egy lopott busszal. A sofőr helyén Szinyák, a bandavezér ül!

Vezetni nem tud, a kaland tehát garantált! Az a legkevesebb, hogy összetörnek egy szobrot, idegösszeomlás szélére sodornak egy rendőrt, a frászt hozzák az igazgatóra és felforgatják a városka életét. Két akció közt sem lazítanak, inkább rázendítenek. Mert muzsikálni, azt nagyon szeretnek!

Pram-pram-prarára-prararáram!

De persze ezzel is csak tetézik a kalamajkát.

Mindeközben a felnőttek – mert ők már csak ilyenek – furcsa, rém fontosnak tartott dolgaikat intézik, és bizony csak akkor térnek magukhoz, amikor a belevaló rezesbanda mindenkinek alaposan „elfújja” a nótáját.

Pram-pram-prarára-prararáram!

Ezen a könyvön berosál szülő és gyerek egyaránt. Sőt! Egymás kezéből fogják kikapkodni a könyvet. Fogadunk?

a) Mi a szerepe a szövegben a hangutánzó szavaknak?

Hangulatfestés, tagolás.

2 pont

b) Adj címet a műnek a fülszöveg alapján!

Eredetileg *Berosált a rezesbanda*, de bármi elfogadható.

2 pont

c) Győzd meg a szüleidet SMS-ben, hogy miért szeretnéd ezt a könyvet születésnapodra!

Súgó: 160 karakter.

Bármi elfogadható.

3 pont

5. Az alábbi vers Kiss Ottó *Visszafelé hull a hó – Versek gyerekhangra* című kötetéből származik. Olvasd el, és válaszolj a kérdésekre!

6 pont

Tegnap Márió, az új szomszédunk

kisfia azt mondta, hogy

egy kislányt csak akkor

lehet megszeretni, ha az

mindent kétszer mond.

Az én mamám viszont azt mondta,

hogy ezek gyerekes dolgok,

és a gyerekes dolgokat

egy magamfajta nagylány

már nem hiszi el.

És én a mamának adok igazat.

És én a mamának adok igazat.

a) Mi az ismétlés szerepe a szövegben?

Nyomatékosítás, hangsúlyozás, a humor forrása.

3 pont

b) Kiss Ottó gyermekverseinek visszatérő szereplője Csillagszedő Márió, akinek külön kötetet is szentelt. Ha feltételezzük, hogy a hős neve beszélő név, mit gondolsz, mi jellemzi ezt a fiút?

Magas, sztáralkat, a csillagokba költözik.

3 pont

6. Ki a *Nálunk, New Hontban* című regény szerzője?

1 pont

Grendel Lajos

7. Írj egy wikipédiás szócikket a balladáról!**5 pont**

Várható definíció: a ballada tragédia dalban elbeszélve.

Mindhárom műnem jegyei megtalálhatóak benne, ezért műnemi besorolása nehéz, átmeneti műfaj.

Balladafajták: nép- és műballada (további tipológia is elfogadható).

Híres balladák: Kőmíves Kelemenné, Arany János: A walesi bárdok

8. A következő fogalmakat sorold a táblázat megfelelő helyére!**6+2 pont**

dal, tragédia, elbeszélés, népmese, elégia, narrátor, komédia

Líra	dal, elégia
Epika	elbeszélés, népmese
Dráma	tragédia, komédia

Kakukktojás: narrátor, mert az nem műfaj, hanem az epikai művek beszélője.

9. Írd be a táblázatba a definíció mellé a megfelelő meghatározást!**4 pont**

Állandó szerkezetű költemény versszakainak végén, ritkábban a versszak elején vagy más meghatározott részén visszatérő verssor(ok), esetleg sorrészletek	refrén
Olyan vallomásszerű mű, melynek tárgya a költő és a költészet személyes kapcsolata, a költő és világ viszonya, a költészet lényege.	költői hitvallás (ars poetica)
Rövid, csattanós, humoros történet, mely többnyire közismert személyek vagy történelmi események mulatságos ábrázolását adja.	anekdota
A lírai én önmagához beszél egyes szám második személyben, a párbeszédnek csak az egyik felét halljuk.	önmegszólító verstípus

10. Képzeld el, hogy a gimnázium szomszédságában lakik egy varázsló. Írd le, milyennek képzeld! Hogy néz ki, mit csinál, mit tud varázsolni, milyen a viszonya a környezetével stb.**5 pont**

A kreativitást, a nyelvhasználatot, a fogalmazást, a stílust, a fantáziát értékeljük. Az ötlet Csáth Géza *A varázsló kertje* című novellája kapcsán merült fel. Csáth említése is magas

pontszámot érdemel. A varázsló kapcsán felmerülő intertextuális vagy intermediális utalások is értékmérőként szolgálnak.

11. Milyen mássalhangzótvénnyt ismersz fel a következő szavakban?

tudjad összeolvadás
tekintettel teljes hasonulás (írásban jelölt)
legnagyobb szükséged rövidülés
biztató zöngésségi részleges hasonulás - zöngétlenedés

(4x1,5) 6 pont

12. Bontsd elemeire a kiemelt szavakat a következőképpen: 1– szótő, 2– képző, 3– jel, 4 – rag! Vonallal jelöld a szóelemek határát, a számokat írd a szó melletti vonalra is!

s z á m - í t - (a) n i 1 – 2 – 2

m e g - m u t a t - j a 1 – 1 – 4

t e k i n t - e t - t e l 1 – 2 – 4

6 pont

13. Keress példát a szövegből következő meghatározásokra!

mély hangrendű tárgyas ragozású ige: *tudjad, várhatsz*..... (2)
elvont főnév: *segítség*..... (1)
általános névmás: *senki* ..... (2)
magas hangrendű melléknév: *erős, természetes*..... (1)

6 pont

14. Határozd szöveg alábbi mondatának a tagmondatai közötti viszonyt!

Tudjad, hogy soha, senki nem segít.

tagmondatok közötti viszony: ...tárgyi alárendelő .....

2 pont

15. Írd ki az alábbi mondat állítmányait!

Ember vagy, tehát nem várhatsz semmit az emberektől.

4 pont

ember vagy, nem várhatsz

*

16. Milyen szólásokat tudsz kirakni a megadott szavakból? A szavak hangalakján nem változtathatsz, és nem használhatsz fel olyan szót, amely nincs feltüntetve!

KILÓG	CSÍP	OTTHAGYJA	A
PÉNZT	GARAST	FOGÁT	NYAKON
A	LÓLÁB	A	SZÓRJA
			GYŰJTI

1. szólás: Nyakon csípi.....

2. szólás: Kilóg a lóláb.....

3. szólás: Szórja a pénzt.....

4. szólás: Otthagyja a fogát..... 4 pont

17. Alkoss szavakat a megadott szótagokból! Mindegyik szó három szótagból álljon! A szótagokat többször is felhasználhatod!

RÓ

TI

TA

PA

KA
----

1. szó: ...paróka.....
2. szó: ...takaró.....
3. szó: ...patika.....

3 pont

18. Helyesírási feladatok

a) J vagy ly?

*dagá_LY_*

*fenyőga_LLY_*

*fahé_J_*

*homá_LY_*

4 pont

b) Hosszú vagy rövid magánhangzó? Í vagy i?

zs_Í_r – zs_I_radék

t_Í_z – t_I_zedes

kreat_Í_v – kreat_I_vitás

3 pont

19. Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, és válaszolj a feltett kérdésekre! Teljes mondatokban fogalmazz!

a) Hogyan hangzik az a szólás, melynek eredetét tárgyalja a szöveg?

.....Úgy bánt vele, mint a hímes tojással.....

2 pont

b) Mi a szólásnak ma használatos jelentése?

.....Óvja, félti, nagy becsben tartja.....

2 pont

c) Mi a locsolkodás eredete?

.....a hajdani pogánykori termékenységet varázsló vízbe vetés, vízbe merítés...

1 pont

d) Mi a hím főnév régen használatos jelentése?

.....'dísz, díszítmény', a hímez ige alapszava.....

1 pont

e) A szöveg alapján milyen anyaggal festették régen pirosra a tojást?

..... hagymahéjjal .....

1 pont

f) Minek kapcsán említi a szöveg szerzője Móra Ferenc nevét?

Móra Ferenc Szeged vidéki ásatásai nyomán már egy hun-avar sírból is került elő karcolt díszítésű tojáshéj.

2 pont

g) Mit jelképezhet a tojás?

... a termékenység – a szaporodás, az élet szimbóluma.....

2 pont

h) Mi a kókányolás?

A gyermekek összeütik hímes tojásaikat, hogy meglássák, kié marad épen. Akinek összetörik a húsvéti tojása, az a vesztes a játékban, és azt kicsúfolják, kinevetik társai.

1 pont

összesen: 12 pont

20. SZÖVEGALKOTÁSI FELADAT

Mennyire vagy rabja a modern kommunikációs eszközöknek? Milyen hatással lenne a mindennapi szóbeli és írásbeli kapcsolataidra, ha egy hónapig semmilyen modern kommunikációs eszköz nem állna rendelkezésedre? Milyen tevékenységgel váltódná fel? Elképzelésed 10-12 mondatban fejtsd ki! Készíts vázlatot, rendezd a gondolataidat! Írásodnak adj címet is!
(Súgó: a számítógép, az internet, a mobiltelefon stb. szerepe életünkben, hatásai emberi kapcsolatainkra, kommunikációnk módjára)

összesen adható: 10 pont

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

a) TARTALOM - 4 pont

4 pont: a fogalmazás megfelel a megadott témának, ötletes, gondolatgazdag, a tanuló indokolja álláspontját, és a bemutatott 2-2 különböző állítás helytálló.

3 pont: a szöveg ötletes, de közhelyes, csak 2-3 állítása van, illetve fogadható el.

2 pont: szokványos gondolatsor, de tartalma a témáról szól. Egyoldalúan vizsgálja a kérdést, nem fogalmaz meg önálló véleményt, közhelyes. Nem érvelés, hanem leírás

1 pont: szegényes, alig felel meg a témának, száraz leírás

0 pont: nem felel meg a megadott témának, tartalmatlan, semmitmondó, esetleg túlságosan rövid, kifejtetlen.

A pontszám nem függhet a tanuló véleményétől.

b) NYELVEZET ÉS HELYESÍRÁS – 3 pont

3 pont: Stílusa, szóhasználata megfelel a témának, a köznyelvi normának, nyelvhelyességi, helyesírási szempontból kifogástalan.

2 pont: A fenti szempontok nem érvényesülnek, de eléri a megadott terjedelmet

1 pont: helyenként túl bonyolult, vagy túl egyszerűen fogalmaz,

A felsoroltaknál több és/vagy súlyosabb hiba esetén 0 pont.

Nem jár pont a helyesírásért, ha az írás jellemzően olvashatatlan, vagy félreérthető az ékezethasználat, a dolgozat képe rendezetlen, a javítások félreérthetőek, zavarosak.

c) A SZÖVEG SZERKEZETE – 2 pont

2 pont: a szöveg precíz felépítésű, lezárt; formailag is tagolt; logikusan szerkesztett. A szöveg eléri a megadott terjedelmet.

1 pont: a fenti szempontok közül valamelyik nem érvényesül maradéktalanul, például hiányzik vagy szervesen a befejezés, aránytalan a bevezetés vagy a befejezés.

0 pont: szövegnek nem minősíthető, összefüggéstelen mondatalmaz a fogalmazás – ez a nyelvezetért járó 1 pontot is levonja!

+1 pont jár a kreativitás, a nyelvi fantázia, az egyéni hang, valamint az eredeti, széleskörű megközelítésért

A helyesírási hibák miatt levonható további 1 pont

Ha a terjedelem rövidege miatt egyes szempontok nem ítélték meg, akkor azokra nem jár pont.

Pontszámot általánosan csökkentő tényezők:

- túlzott általánosítás, közhelyek
- eltérés a témától
- zavaros gondolatmenet
- kirívóan rövid terjedelem